

Petr Čechák:

Výzkum paleolitických situací a nálezů ve východních Čechách a možnost jejich revize a zhodnocení

Disertační práce, Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, Katedra archeologie

Posudek školitele

Chronologickým rámcem dizertace je paleolit s výjimkou p. pozdního (což je zdůvodněno odkazem na jinou nedávnou práci), geografickým rámcem jsou kraje východních Čech ve svých současných politických hranicích (tedy s místním přesahem na historickou Moravu). V takto vymezeném prostoru autor vykonal záslužnou heuristickou práci:

- soupisy lokalit (v jejich geografickém kontextu)
- soupisy artefaktů (s přihlédnutím k surovinám, technologii a typologii)
- mapové podklady
- kresebná dokumentace artefaktů

Je třeba konstatovat, že východní Čechy nejsou klasickým územím loveckých populací (zřejmě v souvislosti s geografickým charakterem regionu), spíše tvoří jakousi spojnicí mezi středními Čechami a Moravou. Většina materiálu pochází z povrchových sběrů, což nicméně umožnilo geografickou charakteristiku lokalit a klasifikaci artefaktů. Ale ani stratifikované lokality (např. Jislova jeskyně) neposkytly spolehlivá absolutní datování (cf. Svobodné Dvory) či celkový environmentální kontext. O to viditelnějším posudem poznání bude předložená práce.

Autor je oprávněně skeptický vůči existenci starého paleolitu, ale eviduje lokality paleolitu středního a mladého (včetně diskuse o východočeských listovitých hrotech). Ze stávající databáze (tj počet lokalit a artefaktů) by vyplýval určitý trend ke zintenzívnění osídlení v průběhu pleistocénu. Nápadný je nástup krátkých škrabadel v závěru (epigravettien, epimagdalénien), což by (pokud je autorova klasifikace správná) předznamenávalo nástup pozdního paleolitu a mezolitu (které bude v regionu zřejmě intenzívnější).

Práci jsem sledoval a komentoval, s autorem jsem byl průběžně v kontaktu a nyní dizertaci doporučuji k obhajobě.

Prof. PhDr. Jiří Svoboda

Přírodovědecká fakulta MU Brno a Archeologický ústav AV ČR Brno

V Dolních Věstonicích, 11.4.2018